

نویسندگانی برای همه اعصار

پس از هفتاد سال از مرگ صادق هدایت همچنان روح او بر ادبیات داستانی سایه انداخته است

بوف کور

- نویسنده: صادق هدایت
- آخرین چاپ: ۱۴۰۰
- انتشارات: بدرقه جاویدان
- تعداد صفحات: ۱۲۰
- قیمت: ۵۰ هزار تومان

۱

«بوف کور» شناخته‌شده‌ترین اثر صادق هدایت و مهم‌ترین و تاثیرگذارترین رمان فارسی است. این رمان به سبک فراواقع نوشته شده و تک‌گویی یک راوی است که دچار توهم و پندارهای روانی است. «بوف کور» تاکنون به ۳۲ زبان زنده از جمله انگلیسی، فرانسه، آلمانی و عربی ترجمه شده است و می‌توان از آن به عنوان موفق‌ترین رمان فارسی در خارج از مرزهای ایران یاد کرد...

زنده به گور

- نویسنده: صادق هدایت
- آخرین چاپ: ۱۴۰۰
- انتشارات: بدرقه جاویدان
- تعداد صفحات: ۱۱۲
- قیمت: ۴۰ هزار تومان

۲

«زنده به گور» نخستین اثر مهم صادق هدایت است که در سال ۱۳۰۹ در تهران و توسط چاپخانه فردوسی منتشر شد. این کتاب شامل ۸ داستان کوتاه است. نام کتاب از نخستین داستان این مجموعه، «زنده به گور» گرفته شده، که داستان جوانی را روایت می‌کند که در آشفتگی‌های فکری و روحی خود به سر می‌برد و آرزوی مرگ دارد...

سه قطره خون

- نویسنده: صادق هدایت
- آخرین چاپ: ۱۴۰۰
- انتشارات: مجید (به سخن)
- تعداد صفحات: ۱۷۶
- قیمت: ۳۸ هزار تومان

۳

«سه قطره خون» دومین مجموعه داستان مهم صادق هدایت است که در سال ۱۳۱۱ منتشر شد. داستان «سه قطره خون» که نام کتاب از آن برگرفته شده، از داستان‌های سوررئالیستی هدایت محسوب می‌شود. در این داستان که در دارالمجانین می‌گذرد یکی از شخصیت‌ها عادت به خواندن مسمطی دارد که شهرت فراوانی یافته است...

فریبا کریمی

داستان‌نویس و منتقد

صادق هدایت (۲۸ بهمن ۱۳۸۱ تهران - ۱۹ فروردین ۱۳۳۰ پاریس) روشنفکر، مترجم و نویسنده‌ای پیشرو در ادبیات داستانی، با مرگش و آثاری که طرفداران و مخالفان بسیاری داشته و همچنان نیز دارد، یکی از بحث‌برانگیزترین و تاثیرگذارترین نویسندگان تمام اعصار است. تاکنون تحقیقات و مقالات بسیاری در مورد آثار و افکار او نوشته و به چاپ رسیده است. هدایت را نمی‌شود به خلق ادبیات داستانی محدود کرد، زیرا بخش قابل توجهی از فعالیت‌ها و پژوهش‌های او مربوط به فرهنگ و تمدن باستان ایران و همچنین مسائل فلسفی و هستی‌شناختی بود، به همین دلیل می‌توان نتیجه گرفت که هدایت به ارزش معرفی فرهنگ خود و تحقیق در محدوده آن علاقه ویژه‌ای داشت و به آن ارجح می‌نهاد.

در تحلیل خصوصیات شخصیتی او نقل قول است که جوانی گوشه‌گیر، خجالتی و بسیار حساس بود، او از آزار رساندن به حیوانات رنج می‌برد و عقیده داشت که اگر انسان از آزار به حیوانات دست بردارد به همان میزان از قتل و خون‌ریزی هم‌نوع خود نیز دست خواهد کشید. شاید این تفکر کمی فانتزی به نظر آید، اما تحلیلی روان‌شناختی و فلسفی پشت آن نهفته است. هدایت بر خلاف متعلق بودن به خانواده‌ای اشرافی، سر سازگاری با آن طیف از جامعه نداشت آنقدر از آنها بیزار بود که قبل از خودکشی در یکی از نوشته‌های خود جمله‌ای دارد که می‌گوید: «حیف بود من تازه اول کارم بود، ولی این ارادل قدر من را ندانستند.» هدایت در بهار ۱۳۰۵ بود که برای تحصیل به بلژیک رفت و یک سال بعد از آن راهی فرانسه شد. کتاب «فواید گیاه‌خواری» و نمایشنامه سه‌پرده‌ای «پروین دختر ساسان» و نمایشنامه کوتاه «افسانه آفرینش» و داستان «زنده به گور»، «اسیر فرانسوی» و «حاجی مراد» را در پاریس به رشته تحریر درآورد.

پروفسور ژیلبر لازار استاد زبان‌های شرقی دانشگاه سوربن، در یک مصاحبه

به تاریخ ۲۶ خرداد ۱۳۵۴ درباره هدایت گفته بود: «هدایت شاید یکی از بزرگ‌ترین شخصیت‌های ادبی معاصر سرزمین شما باشد، من به عنوان یک بیگانه وقتی با او به زبان مادری ام‌گفت‌وگو داشتم، احساس می‌کردم که با یک فرانسوی طرف هستم، وقتی کتاب‌های او را خواندم، دیدم نثر او یکی از اصیل‌ترین نمونه‌های نثر فارسی است. در خلال آثار او موجی از وطن‌پرستی و شیفتگی نسبت به سرزمین آباء و اجدادی‌اش به چشم می‌خورد و بی‌تردید همین امر سبب شد تا او در جوانی نخستین تالیف خود را به نگاشتن مقدمه‌ای دقیق بر رباعیات خیام اختصاص دهد.»

ردپای مرگ در سه‌چهارم آثار داستانی هدایت (سی اثر از چهل اثر) به وضوح منعکس است. به همین دلیل بسیاری از نویسندگان او را مرگ‌اندیش و بدبین معرفی می‌کنند. فریدون رهنما (شاعر و روزنامه‌نگار) در مصاحبه‌ای از هدایت

می‌پرسد چرا این همه بدبین است؟ هدایت در پاسخ می‌گوید به چه می‌خواهید امید داشته باشم؟ به آنچه دیده‌ام؟

البته نباید دورانی که او فعالیتش را آغاز کرد در به‌وجود آمدن آن احساسات مایوسانه نادیده گرفت، دوره‌ای که فضای سیاسی تلخ و استبدادزده رضاشاهی بر جامعه ایرانی سایه گسترانیده بود و خفقان حاکم بر آن هوای آزادیخواهی و روشنگری را در گلو خفه کرده بود، اما هدایت سکوت نکرد و اعتراض خود را نه با واژه‌هایی که خود نوعی نمایش مبارزه‌طلبی سیاسی بود؛ بلکه در قالب نثر و فونونی نوین و جهان‌بینی و رویکردی انسان‌گرایانه به صورت داستانی نشان داد.

در واقع دورانی که هدایت به خلق آثار ماندگارش پرداخت به سال‌های بعد از ۱۳۰۰ بازمی‌گردد؛ دورانی که جنبش‌های فکری به شکلی همه‌گیر در حال تاثیرگذاری در ادبیات جهان و همچنین ادبیات ایران بود. اغلب کارهای